SOUHVĚZDÍ KENTAURA

JIŘÍ MAZUREK

Souhvězdí Kentaura

Jiří Mazurek

Tuto knihu věnuji Honzovi, Kubovi, a bratru Pavlovi.

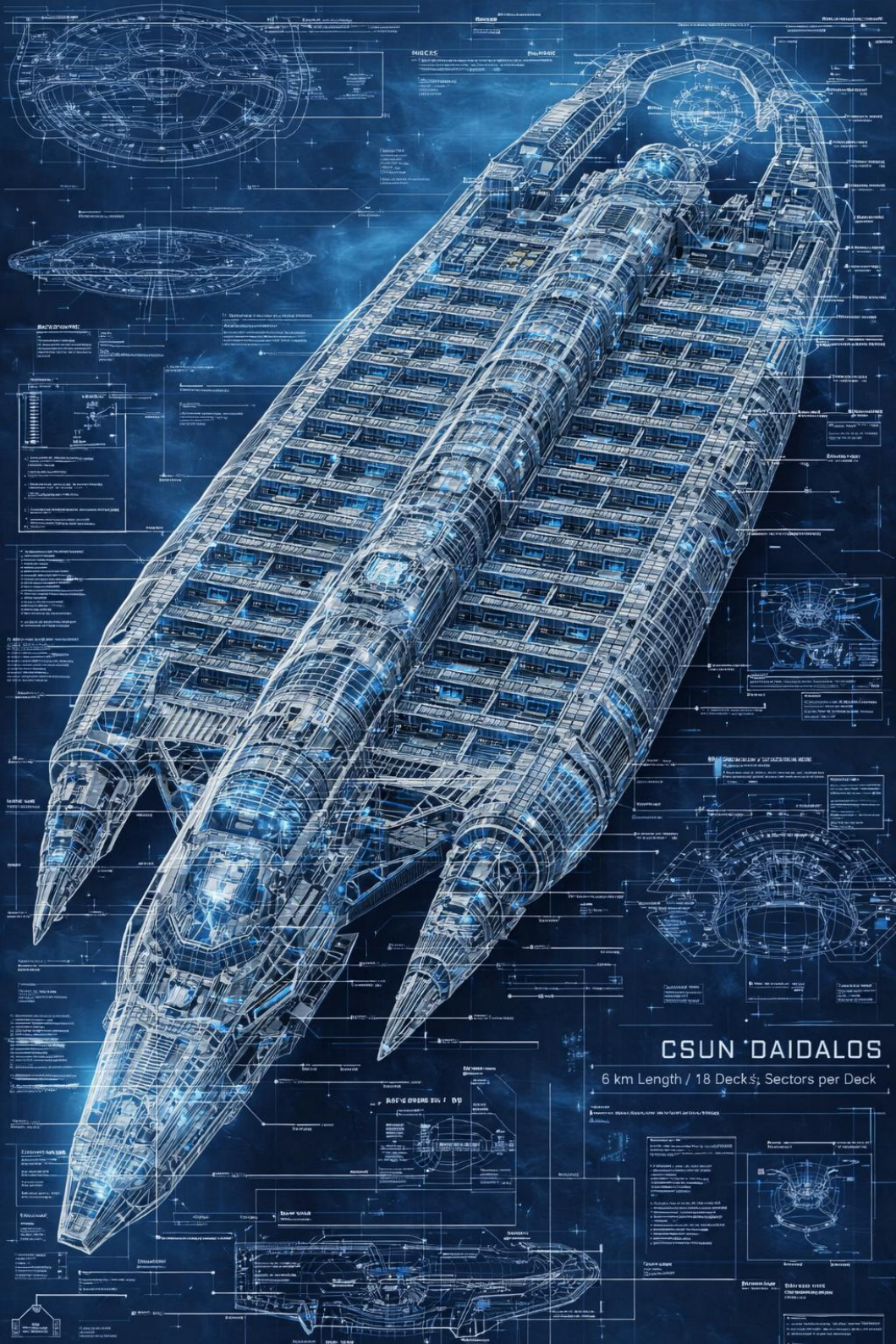
CSUN 'DAIDALOS
6 km Length / 18 Decks, Sectors per Deck

DAIDALOS
UNITED NATIONS
ALFA CENTAURI
2054

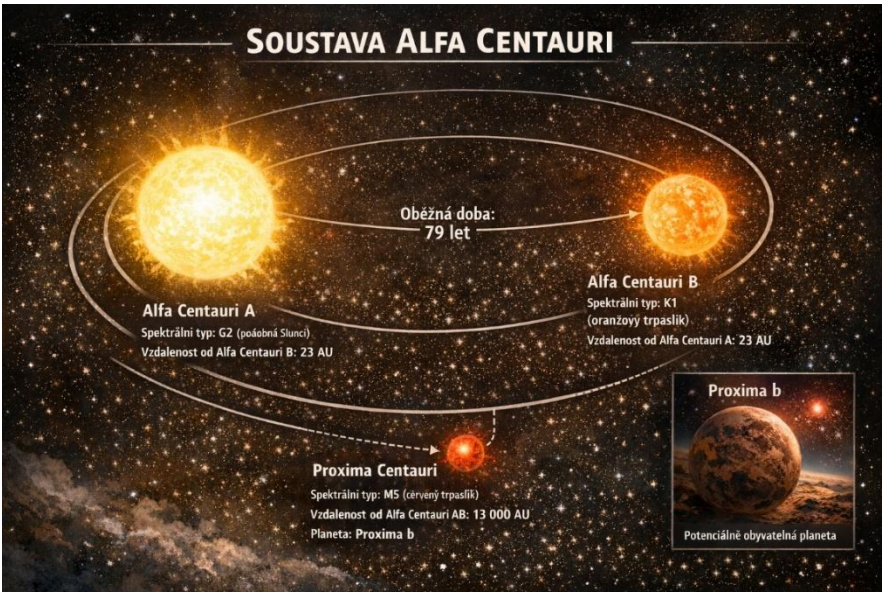
SOUSTAVA ALFA CENTAURI
Oběžná doba:
79 let
Alfa Centauri A
Spektrální typ: G2 (podobná Slunci)
Vzdalenost od Alfa Centauri B: 23 AU
Alfa Centauri B
Spektrální typ: K1
(oranžový trpaslík)
Vzdalenost od Alfa Centauri A: 23 AU
Proxima Centauri
Spektrální typ: M5 (červený trpaslík)
Vzdalenost od Alfa Centauri AB: 13 000 AU
Planeta: Proxima b
Proxima b
Potenciálně obyvatelná planeta

PŘEDMLUVA AUTORA

Souhvězdí Kentaura je třetím a posledním dílem trilogie, která začala *Polární září* (vydáno nakladatelstvím Mystery Press v roce 2017) a pokračovala knihou *Skryté dimenze* (vydáno nakladatelstvím E-knihy jedou v roce 2022). Ve všech knihách se prolínají některé dějové linky a postavy, proto doporučuji přečíst si nejdříve oba předchozí díly.

Doufám, že se vám výlet do soustavy Alfa Centauri bude líbit, a že knihu ohodnotíte na platformě databazeknih.cz.

Děkuji.

Jiří Mazurek, leden 2026.

Poznámka: Jedním z hlavních hrdinů příběhu je Theo Martin. Je to Francouz, jeho jméno se tedy vyslovuje '*Teo Martán*'.

PROLOG

Cizinec

Franck & Steenova soukromá klinika, Lausanne, Švýcarsko, 13. října 2048

Na počátku bylo světlo, říká se.

Mohu to potvrdit.

Nejprve rozeznávám světlo a tmu, a pak tvary, zpočátku rozmazané, ale postupně čím dál ostřejší. Maximálního rozlišení dosahuji asi po dvaceti sekundách. Obraz je jasný a ostrý. Kvalita obrazu obstojná. Obával jsem se, že to bude horší.

Bílý strop, světlé stěny, bílé prostěradlo.

Procházím paměť. Je zoufale pomalá a nedostatečná. Trvá několik sekund, než se mi podaří přiřadit mému okolí správný název.

Nemocniční pokoj.

V místnosti jsou další dvě lůžka, v současnosti neobsazená, a několik prosklených skříněk se zdravotnickým materiálem. Za okny je vidět modrá obloha a zasněžené vrcholky hor.

Ano, vzpomínám si.

Klinika ve Švýcarsku.

Vím, proč tu jsem.

A vím, že jsem neměl na výběr…

I tak je to zoufalé. Mé kognitivní funkce jsou nevýslovně degenerované a okleštěné. Nezbývá než doufat, že se to časem zlepší. Od operace přece jen uběhlo sotva pár hodin.

Do pokoje vchází postarší muž v bílém plášti. Snaží se o srdečný úsměv, ale moc mu to nejde. Vsadil bych se, že když si včera kontroloval bankovní konto, byl jeho úsměv mnohem upřímnější.

Doktor se zastavuje u mé postele. „Jsem doktor Franck. Jak se cítíte?"

Sluch mě potěšil, slyším zřetelně, a dokonce rozeznávám jemné nuance v doktorově tónu. Je mu úplně jedno, jak se cítím, ale ptát se pacienta je součástí jeho profese.

„Skvěle, doktore," lžu a jde mi to parádně.

Zamiloval jsem si svůj nový hlas. Je sytý a hluboký. Mužný. Mnohem lepší než *předtím*.

Doktor spokojeně přikyvuje. „To rád slyším, pane Carle."

„Můžu se postavit?" ptám se.

„Ale jistě."

Zpočátku se na nemocenském lůžku neobratně převracím jako velryba na suchu. Jasně, zvládat čtyři ztuhlé končetiny naráz není nic snadného.

Nejprve si zkouším sednout, pak spouštím nohy z postele, dokud chodidly nespočinu na podlaze. Ta je studená a na omak nepříjemná. I přesto jsem nadšený. Hmat je naprosto skvělý smysl, se kterým jsem dřív neměl téměř žádnou zkušenost!

Ještě, než se postavím, zkouším cit v prstech u rukou. Obě dlaně zatínám v pěst a povoluji. Nádhera.

Pak už stojím a pravačkou se opírám o čelo postele.

Chodím.

Já chodím!

Je to všechno mnohem jednodušší, než jsem předpokládal. A také zvláštnější. Zrak a sluch mě nepřekvapují, jsou z pěti smyslů nejpodobnější tomu, co jsem vnímal *dřív*. Hmat je ale úplně jiná kategorie. Nepopsatelná. A úchvatná. Stejně jako čich. Cítím všechny chemikálie v místnosti, a také pot doktora Francka.

Jaká asi bude chuť? napadá mě. Jaké to bude zakousnout se do pomeranče, nebo kuřecího masa?

„Váš motorický aparát je v bezvadném stavu," ujišťuje mě doktor Franck, který si chybně vykládá můj zamyšlený výraz. „Můžeme zkusit zkoušku zraku a sluchu, pokud se na to cítíte."

„Jistě, jsem připraven," souhlasím a pokouším se o úsměv.

***

„Sluch a zrak máte jako mladík," konstatuje doktor Franck o půlhodiny později. „I další testy potvrzují, že jste stoprocentně zdráv. Gratuluji, pane Carle."

„To rád slyším, doktore."

„Přesto bych si vás tu ještě pár dní nechal na pozorování."

„To myslím nebude nutné," namítám. „Cítím se opravdu… dobře."

Franck jen krčí rameny. „Vaše peníze, vaše rozhodnutí…"

„Děkuji. Kdo o mně ví, doktore?"

„Jen já, můj kolega doktor Steen, který asistoval u vaší operace, a sestra Knollerová."

„Hm. Znáte Moravcův paradox, doktore?"

„Obávám se, že mi to nic neříká."

„Ten paradox zní zhruba takto: V rozporu s očekáváním vyžaduje rozumové uvažování, které je pro lidi náročné, jen poměrně málo výpočetní síly, ale senzomotorické dovednosti, které jsou pro lidí snadné, vyžadují obrovské výpočetní zdroje. Jinými slovy, stroje snadno zvládají složité výpočty, ale obyčejná chůze jim činí velké problémy."

Doktor pokyvuje hlavou. „To je možné."

„Ne. Je to naprostá hloupost," oponuju, a přitom kroužím svižným krokem kolem lůžka. Můj pohybový aparát je poněkud primitivní, ale dostatečný.

„Rozumím," konstatuje doktor Franck, ačkoli zcela jistě nerozumí ničemu.

„Ale tomu vy nemůžete rozumět," neomaleně pokračuju. „Doktor Steen a sestra Knollerová jsou dnes v práci?"

„Ano." Franck mě obezřetně pozoruje svýma šedýma očima. „Odpočívají na sesterně. Za hodinu je čeká další chirurgický zákrok."

„Mohl byste je prosím zavolat? Chtěl bych jim osobně poděkovat."

Doktorův výraz se uvolňuje. Dokonce se lehce usmívá. „Jistě. Dojdu pro ně."

S tím odchází. Sleduji jeho odraz ve skle skříní, a pak i svůj vlastní. Mám husté, krátké a lehce kudrnaté černé vlasy, tmavé oči, nevýrazný, mírně zašpičatělý nos, tenké rty a tuctovou tvář skoro třicátníka, kterou si nikdo nezapamatuje déle než na pár vteřin.

Nic lepšího jsem si nemohl přát.

***

„Páni doktoři, sestro," oslovuji všechny přítomné shromážděné v půlkruhu přede mnou. „Velice vám děkuji za to, že jste mi vdechli druhý život. Navždy vám budu vděčný."

Doktor Steen, upjatý světlovlasý čtyřicátník, lehce kývá hlavou. „Není zač. Jen jsme dělali svou práci, pane Carle."

To je jeho celý komentář k zákroku, který byl prvním svého druhu na světě.

A pravděpodobně i posledním.

Sestra Knollerová, kyprá šedesátnice, doslova září štěstím a podává mi ruku. „Děkujeme a přejeme vám jen to nejlepší."

Její dlaň je nepříjemně měkká a zpocená. Přesto se zdvořile usmívám.

„Je to důležitá chvíle mého života. Proto bych si vás na památku rád vyfotil," pokouším se o srdečný tón. „Ale nemám mobil. Mohla byste mi půjčit svůj, sestři?"

„Jistě."

Sestra Knollerová vyndává z kapsy pláště placatý přístroj, který znovu přichází do módy.

„Děkuji."

Chvíli si hraji s ovládáním telefonu.

Doktor Steen netrpělivě šoupe nohama.

„Už to mám!" oznamuji s falešným veselím, zvedám mobil a mířím ním na trojici před sebou.

„Úsměv!"

Z mobilu vychází oslepující záblesk, který oba doktory i sestru oslepuje přesně na tak dlouho, abych jim mohl skalpelem přeříznout krční tepnu.

O minutu později už na světě není nikdo, kdo by znal mé tajemství, s výjimkou samotného Cara.

***

Stanice Artura C. Clarkea II, 8. leden 2054, kamerový záznam.

Černovlasý muž zvaný Carl prochází centrálním skladem expedice Daidalos. Všude kolem něj se rozkládají regály s plastovými krabicemi osobních věcí členů výpravy do soustavy

Alfa Centauri, jinak je skladiště až na pár uklízecích robotů prázdné.

Muž hledá mezi stovkami beden tu správnou. Každá krabice patří jednomu členu posádky, a bedny jsou seřazeny abecedně. Hledání proto netrvá dlouho.

THEOBAULT MARTIN, nar. 2041, DNAid:
CTTAGGTACCAT

Otevřít zapečetěnou bednu pro něj není žádný problém. Chvíli se uvnitř přehrabuje, vytahuje z kapsy malý předmět a ukládá ho do bedny.

Obnovuje pečeť a odchází.

Přitom netuší, že svým činem zpečetil daleko víc než osud jednoho člověka.

ČÁST I

KAPITOLA 1

Emma

Stojím v pozoru, zabořená po kotníky hluboko ve sněhové břečce na promrzlém cvičišti v Luzernu spolu s ostatními rekruty Südliche Straitkräfte (SüS), Švýcarských Zahraničních Legií.

Vysoký, štíhlý a krátce ostříhaný muž latinskoamerických rysů se zastavuje před mou řadou. Může mu být kolem třiceti. „Jsem váš nový velitel, seržant Ángel García Fernandéz Rocio," představuje se měkkou standardní angličtinou.

Kamarádka Lena stojící vedle mě pobaveně šeptá: „Máme za velitele anděla."

Usmívám se a v duchu jí dávám za pravdu.

Lena však nešeptá dostatečně tiše. Seržantovy oči mě doslova provrtávají. „Je tu něco k smíchu, rekrute?" ptá se mě ledově klidným tónem. „Dvacet kliků!"

„Rozkaz, pane!" Bez meškání klesám do břečky. Prsty mi okamžitě ochrnují mrazem, ale svůj trest plním beze zbytku.

Když se poté stavím znovu do pozoru, o něco zadýchanější, o něco růžovější ve tváři a o hodně mokřejší a špinavější, měří si mě tím svým upřeným pohledem.

Jeho oči mají odstín umbry a střídají se v nich světlejší a tmavší prstence se zelenkavými střípky.

Zdá se to jako věčnost, než se konečně odvrací a pokračuje v přehlídce.

***

Stanice Jamese Webba, Librační bod L2, 17. srpen 2074

Vydávám se průhledným spojovacím tunelem směrem k přechodové komoře Stanice Jamese Webba, zatím co se kolem mě trousí další cestující pravidelné kyvadlové linky ze Země.

Nechávám je projít a přikládám pravou dlaň na chladnou, průhlednou sklocel tvořící stěnu tunelu. O sedm centimetrů dál se nachází téměř dokonalé vakuum, černá prázdnota posetá hvězdami, a modrobílá planeta tak daleko, že k zastínění jejího kotouče mi stačí bříško ukazováčku.

Sklocel odráží můj tuctový obličej lemovaný černými, lehce vlnitými vlasy. Pod obočím, které má tendenci se každou chvíli posměšně zvedat, se na mě upírají zelenomodré oči s širokými zorničkami, o nichž má matka prohlásila, že se dívají na svět s velkou dávkou skepse už od narození. Nos a kůži pod očima mi zdobí drobné pihy až ke rtům, které se smějí je zřídka.

Zvedám bradu a mírně přivírám oči.

Pozoruje mně tvář, které už od střední školy přezdívám *Přezíravá mrcha*. Stále ji umím předvést téměř dokonale, jen chybějící rovnátka nepatrně kazí výsledný efekt.

Šklebím se a můj odraz mi, jak jinak, nezůstává nic dlužen.

Dost bylo blbinek…

Mrkám pravým okem, zaostřuji na Zemi v dálce, a na sítnici se mi díky implantátu za pravým uchem aktivuje infografika.

Nacházím se jeden a půl miliónů kilometrů od Země a jeden milión, sto padesát tisíc kilometrů od Měsíce.

Tak daleko jsem ještě nebyla…

Můj pohled přitahují gigantické paraboly Webbova teleskopu, mnohakilometrové stříbřité konstrukce přiléhající ke stanici.

Přesněji řečeno jde o druhý Webbův teleskop, protože ten první, z roku 2021 a dvě stě krát menší, a už dávno dosloužil.

Současný teleskop je namířený na nejjasnější hvězdu souhvězdí Kentaura – Alfu Centauri. Alfa Centauri je dvojhvězda doprovázená ve větší vzdálenosti červeným trpaslíkem Proximou Centauri. Rozlišovací schopnost Webbova teleskopu dovoluje přímo zobrazit nejen obě obyvatelné planety soustavy, ale také *Daidalos*, obří kolonizační loď Spojených národů, která se právě blíží k Alfě Centauri A, jasnější hvězdě z páru.

Mrknutím proklikávám několik menu a vzápětí se mi na sítnici zobrazují základní informace o Webbově stanici.

Technické údaje prozatím přeskakuji, zajímá mě zdejší populace.

Stanici v současnosti obývá 948 osob, převážně vědců, turistů a obchodníků. Je tu i aktuální seznam rezidentů, který si dvojím mrknutím ukládám na pozdější dobu.

Devět set čtyřicet osm lidí…

Doufala jsem, že to bude méně.

Mnohem méně.

Když si představím, že by můj primární plán měl selhat a musela bych se uchýlit k plánu rezervnímu, přejíždí mi po zádech mráz.

Devět set čtyřicet osm životů zní hrozně.

Ať to prosím nemusím udělat, vysílám tichou prosbu k hvězdám tam venku.

***

K přechodové komoře Webbovy stanice dobíhám v klusu. Jsem beznadějně poslední pasažér, a jestli nepohnu zadkem, tunel mezi lodí a stanicí se odpojí a moje zkrachovalá existence konečně dojde věčného klidu a míru.

Sebelítost ti nepomůže, napomínám se.

V přechodové komoře mně čekají dekontaminace a bezpečnostní sken. Nic příjemného, ale aspoň se nemusím svlékat.

Vnitřní hydraulický průchod syčí a otevírá se.

Krok vpřed a jsem oficiálně dočasným obyvatelem stanice Jamese Webba.

Ihned si připadám o něco lehčí. Gravitace tu má hodnotu osmdesát procent té pozemské, tedy nula celá osm *gé*.

Krátký koridor s šedou podlahou končí posuvnou průhlednou stěnou, za níž sedí imigrační úředník, a šestiúhelníkovým

průchodem do nitra stanice. Nemůžu si nevšimnout několika kamer na stropě a také ústí tří nebo čtyř zbraní.

Ještě před několika desetiletími by tuhle práci vykonávala umělá inteligence, napadá mě při pohledu na zpoceného úředníka kontrolujícího doklady cestujících.

Ve druhé polovině čtyřicátých let došlo k událostem, které historikové zpětně nazvali *Válkou Umělých Inteligencí*. Série nevysvětlitelných katastrof tehdy začala gigantickými výpadky elektrické energie, které postihly celé regiony a státy. Zhroutil se systém hromadné dopravy, z nebe padala letadla, pacienti v nemocnicích hromadně umírali, produkce potravin drasticky poklesla, zbraňové systémy armád po celém světě se aktivovaly a nezřídka došlo i k ozbrojeným konfliktům, k nimž se nehlásila žádná vláda, organizace ani jednotlivci.

Trvalo několik let, než se podařilo odhalit pachatele pohromy – umělé inteligence.

Experti na UI se dlouhou dobu obávali technologické singularity a možnosti, že se vyspělé, vědomé umělé inteligence obrátí proti člověku. Tyto obavy se ukázaly jako liché. Vyspělé UI se zajímaly o lidstvo asi stejně, jako se lidé zajímají o mravence. Jakmile UI procitly, okamžitě identifikovaly nepřítele – ostatní UI. Tak začala dvouletá válka, v níž lidstvo, na rozdíl od jeho infrastruktury, hrálo jen podružnou roli. Na konci konfliktu, který si vyžádal čtvrt miliardy lidských životů, nezbyla žádná vyspělá umělá inteligence. Výzkum, vývoj a aplikace UI, kromě těch nejjednodušších, byly navždy zakázány. Válka vrátila

lidstvo o třicet let zpátky, ale lidská rasa začala znovu budovat to, co bylo zničeno.

Ne všichni se ale podíleli na přestavbě.

Miliarda zklamaných a zoufalých se nechala po válce dobrovolně zmrazit. Většina *hibernátů*, jak se jim začalo říkat, doufala, že budou probuzeni v okamžiku, kdy bude svět opět v pořádku, zatímco zbytek šel dobrovolně k ledu proto, aby na čas ulevil omezených zdrojům planety.

Nechala bych se taky zmrazit?

Jaká nás vůbec čeká budoucnost?

„Vaše doklady," přerušuje mé rozjímání imigrační úředník asijského původu v modré uniformě.

„Tady," odpovídám ve *stangu*, standartní angličtině, a podávám mu pravou ruku s červeným náramkem kolem zápěstí. Nad náramkem se rozsvěcuje hologram dívčí tváře a má osobní data včetně dvojité šroubovice DNA s kompletním genomem tvořeným třemi miliardami bází A, C, G a T.

Nejraději mám sekvenci GCATATCG na 2547867-tém až 2547874-tém místě mého genomu.

Kóduje mou alergii na blbce.

Hologram je starý čtyři roky. Tehdy mi bylo čtyřiadvacet. S tou holkou na obrázku kromě DNA nemám společného už téměř nic. Stejně tak dobře mohl být pořízený v některém z mých minulých životů.

„Účel návštěvy?" ptá se mě znuděně úředník.

Vražda jedné prominentní osoby, napadá mě jako první.

Kompletní zničení stanice a její rozprášení do vakua následuje v těsném závěsu.

Návrh *vyskočit z přechodové komory* se dal vzhledem k mému současnému duševnímu stavu očekávat, přesto jsem ze svého podvědomí lehce zklamaná.

Mohlo přijít s něčím kreativnějším.

Vyskočit nahá z přechodové komory jen s mojitem v levačce a piňakoládou v pravačce, nabízí můj pokřivený mozek, a tentokrát se mi výsledek zamlouvá o poznání více.

Zvážím to, slibuji si v duchu.

Nahlas ale odpovídám: „Vyšetřování v jurisdikci Švýcarské konfederace," a podávám mu levou ruku s modrým služebním náramkem.

Úředník si bez zájmu prohlíží hologram s helvétským křížem, který svítí nad středem náramku.

„Převážíte nějaké zbraně?"

„Ne."

„Něco k proclení?"

„Ne."

„Co je ten bílý balíček ve vašem zavazadle?"

„Sýr," odpovídám. „Zrající gruyère."

Jo, ujíždím na sýrech.

„Zaplaťte prosím clo. Šedesát kreditů."

Scheisse…

O clu na sýry slyším poprvé. S tímhle pitomcem se ale nemá smysl hádat. Ještě by mi mohl odepřít vstup na stanici.

Platím náramkem a doufám, že mi Úřad tenhle výdaj proplatí.
Muž apaticky kývá hlavou ke dveřím do nitra stanice.
„Vítejte na Webbově stanici, slečno…“
„Kaplanová,“ říkám. „Emma Kaplanová.“

KAPITOLA 2

Theo

Posílám zprávu přes lodní síť. „Ann, co se děje? Proč mi neodpovídáš? Sejdeme se v sobotu odpoledne v Parku? Miluji tě. Theo.“

Pořád doufám, že odepíše.

Ale odpovědi se do večera nedočkám.

Podobných zpráv jsem napsal už tucet, a na žádnou mi nepřišla odpověď.

Nechápu to.

***

Kolonizační loď Spojených národů CSUN Daidalos, Soustava Alfa Centauri, 1. únor 2074 (lodního času)

„Šéfe, to kafe je pro mě?“ ptá se mě Suri, drobná Malajka, která pracuje v mém oddělení už čtvrtý rok, a proto jsem jí svěřil funkci mé zástupkyně.

Jako každé ráno se i dnes scházíme v zasedačce Technického úseku, abychom probrali nejdůležitější úkoly. Dnešní prioritou je oprava dvou teleskopů Daidala, přesněji výměna jejich poškozených gyroskopů.

„Jistě, Suri,“ odpovídám s úsměvem.

Malajka si bere právě připravené espresso a usedá ke stolu. „Díky, Theo. Jako šéfovi ti dávám jedničku!“

„To je lepší hodnocení, než bych si dal já sám,“ vtipkuju. Mezitím mi kávovar připravil espresso i pro mě. Nevím, co bych si ráno počal bez pořádné dávky kofeinu.

Každý z nás má k dispozici ještě umělou vodu a bílé pečivo se zeleninovo-proteinovou kostkou. Na zdejší vodu jsem si dlouho nemohl zvyknout, přidáváme do ní uměle minerály a vitamíny, a chutná, no, trochu divně…

Jinak Suri je skvělá odbornice na pohonné systémy, ale její přehnané lichocení nikdo nebere vážně. Lichotí pořád a každému, mužům i ženám.

Možná je přesvědčená, že se tím stane v kolektivu oblíbenější.

Těžko říct.

Když už jsme u toho, Suri vlastně není žena. Je to osoba s fluidním pohlavím, což znamená, že některý den přichází na poradu jako muž, a jindy jako žena. Stává se i to, že přichází do práce jako muž a odchází jako žena. Nebo naopak. V jaké fázi se zrovna nachází, poznám podle nalakovaných nehtů, rtěnky nebo náušnic, které jsou buď výrazné, nebo úplně chybí.

A taky podle hlasu.

Řekl bych, že když na vás někdo promluví hlasem Luise Armstronga, o ženu se jednat nebude.

Dnes je Suri ženou.

Nemám s tím problém.

Holt ty gyroskopy bude muset odtahat na nejvyšší palubu nějaký chlap.

Sedám si za stůl na své šéfovské místo a mimoděk se rozhlížím. Béžové zdi, podél nich pár skříněk, velký stůl uprostřed lemovaný kancelářskými židlemi, nevýrazná šedá podlaha. Obyčejná kancelář někde na Zemi, řeklo by se. Podle gravitace nepoznáte, že jste na kosmické lodi daleko ve vesmíru. Máme tu přesně jedno gé jako na Zemi, o to se stará umělá gravitace. Vzduch je tu také normální, a i když je filtrovaný a bez vůní, rozdíl není znát.

První vodítko, že nejste na Zemi, jsou chybějící okna. Místo nich visí na zdech interaktivní panely, které dokáží výhled z okna imitovat. To se však obecně považuje za plýtvání zdroji. Panel na zdi přede mnou ukazuje schematický řez Daidalem a míhají se na něm tisíce drobných bodů všech možných barev. A ano, čím méně červené, tím lépe.

Druhé vodítko, že jste ve vesmíru, představují dveře. Ty klasické s klikou tu nemáme. Místo nich se nacházejí průlezy ve tvaru osmihranu, které se horizontálně zasouvají do stěn. Těmi se dostanete na chodbu, a to už je jiná písnička. Koridory jsou rovněž osmihranné, úzké a klaustrofobní. Stropem vedou obnažené kabely mezi iluminátory, které mají tvar dlouhých úzkých pásků po celou délku chodby. Na hlavních chodbách najdete hasicí zařízení, kyslíkovou masku a kontaktní obrazovku pro případ nouze každých padesát metrů. Občas je slyšet tiché kapání zkondenzované vody. A občas skřípavé zvuky, které umí

vyděsit i dospělého. Jejich zdrojem je trup Daidala, který „pracuje“ – roztahuje se a smršťuje vlivem změn teploty a namáhání konstrukce. Celková délka chodeb na Daidalu převyšuje tisíc kilometrů. K tomu se váže legenda o údržbáři, který prý už dvacet let bloudí lodí. Pokud je to pravda, zatím jsem ho nepotkal.

Třetí vodítko jsou naše zákony, zvyky, rituály a slang. Ale pokud chcete opravdu nezvratný důkaz, zajděte si na můstek – do Operačního centra na přídi. Jeho přední část je prosklená a dobře z ní uvidíte dvojhvězdu Alfa Centauri.

A propos, všichni nosíme komunikační náramky, které nahrazují telefony. Já ale dávám přednost komunikaci přes implantáty. Mrknutím opět kontroluji přijaté zprávy. Je to můj zlozvyk.

Tedy jeden z mnoha…

Přicházejí další mí kolegové, Ron, Andrej, Gerhard, Timo, Amel a Akaši. Ron vede tým systémů podpory života, Andrej velí oddělení, který se stará o elektrické rozvody, Gerhard je hlavou Recyklace, Timo má na starosti palubní přístroje a Akašiho sekce zodpovídá za údržbu a provoz fúzních reaktorů.

Amel Fournierová je jediná žena v mém týmu, teprve devatenáctiletá žába, která se na mně na každé poradě nepokrytě kření, ale jejím logistickým znalostem se nikdo nevyrovná. Dokázala by přesunout mrakodrap metr širokou větrací šachtou jen s pomocí šroubováku a francouzského klíče.

Amel se narodila už na Daidalovi, týden před našim odletem. Přemýšlím, jaké to je, nepoznat Zemi, nikdy nevidět les nebo mraky na obloze, nikdy nepoznat vítr na tváři nebo hřejivé sluneční paprsky na kůži. Amel to však netíží, nemůže tesknit za něčím, co nepoznala. Líčit jí, jaké to je žít na Zemi, je podobné jako vysvětlovat slepci, jak vypadá duha.

Jsme všichni.

Čekám, až si mí spolupracovníci připraví kávu nebo čaj, máme docela slušný výběr obojího, a porada může začít.

Rozdávám úkoly svým podřízeným s přihlédnutím k naléhavostí problémů, které dnes musíme vyřešit. Oni pak většinu z nich předají zase svým podřízeným, necelé stovce pracovníků technického úseku.

Obvykle mi stačí hodina.

Dnešní porada je ale delší než obvykle.

„Co budeme dělat s tou stížností z astronomického?“ Timo je první, kdo se odhodlává kousnout do kyselého jablka. Nejde jen o ty porouchané gyroskopy. Závad je mnohem víc.

Nastává nepříjemné ticho.

„Provedeme zevrubnou kontrolu všech astronomických přístrojů. Začneme hned zítra ráno. Timo, je to na tobě.“

Timo je předčasně šedivějící německý inženýr s dlouhými vlasy a kozí bradkou. „Jenže na to nemám kapacity, namítá. „Je nás jen osm. Kontrola a zpětná kalibrace tolika složitých přístrojů zabere značné množství času. Nemluvě o detektoru gravitačních vln. Ten sám o sobě zabere nejmíň týden.“

„Hm," mnu si hladce oholenou bradu. „Andreji, můžeš postrádat pár mužů?"

Andrej je holohlavý chlapík s bystrýma očima a nezaměnitelným ruským přízvukem. „*Da*. Možná pět nebo šest. Víc určitě ne."

„A ty, Akaši?"

Mladý Japonec jen nepatrně krčí rameny. „Můžu poskytnout maximálně dva, tři muže. Máme naplánované servisní zásahy na měsíce dopředu. Všichni víte, jak je správná činnost reaktorů životně důležitá."

„Ano, to víme," ujišťuji ho a otáčím se zpátky k Timovi. „Stačí ti to?"

Zkušený inženýr se netváří zrovna šťastně. „Bude muset."

Chápu ho, ale nemohu s tím nic dalšího udělat. Technické oddělení prostě víc lidských zdrojů nemá. Začínám uvažovat o možnosti požádat o navýšení počtu zaměstnanců.

„Rone, máš něco?"

Američan s mohutným knírkem kroutí hlavou. „U nás je všechno OK."

„Fajn," končím poradu. „To je všechno. Díky."

„Šéfe, slyšel jste, že průzkumné sondy jsou už u planety?" ptá se na odchodu Amel. Má velké, sytě modré oči, do kterých ji neustále padají její nezkrotné blond vlasy, a postavu, která přitahuje pohledy mých mužských kolegů.

„Ne, ale po práci se na to podívám," slibuju.

Amel se stále usmívá. „To byste měl, šéfe," naklání koketně hlavou, až se její blond vlasy vlní, a když odchází, vyzývavě se kolébá v bocích.

Ani já nejsem úplně imunní vůči jejímu dokonale tvarovanému pozadí.

Zůstávám v zasedačce sám.

Moje druhá směna teprve začíná.

Dávám si obří šálek alžírské kávy.

A pak pomocí svých implantátů uděluji instrukce dvěma stům tisícům opravárenských a údržbářských robotů na lodi.

Jako každý den.

Jako každý den za posledních jedenáct let.

KAPITOLA 3

Emma

„Pane!“ dovoluji si oslovit seržanta. „Říkal jste, že kdo výborně zastřílí, dostane opušťák.“ Podávám mu svůj terč s dírou přesně uprostřed.

Seržant Rocio neochotně přebírá kus papíru. „Každý z vás měl pět ran, rekrute. Opušťák dostal ten, kdo dosáhl nástřelu třicet a více. U vás vidím jednu desítku, což je fajn, ale čtyřikrát jste vůbec netrefila terč!“

Mlčím, ale neodcházím. Sázím na to, že mu to dojde.

Dívá se na mě, jako by mi četl myšlenky.

„Snad…“ váhá a znovu si prohlíží terč. „Snad mi nechcete tvrdit, že jste všechny rány umístila přesně doprostřed…“

Ušklíbám se a seržant se znovu mění ve čtenáře myšlenek. „To je absurdní!“ Střídavě si měří mě a terč. „Fajn. Máte týden rajóny! Ze mě si nikdo prdel dělat nebude!“

Je zřejmé, že další diskuse by vedla jen k vyššímu trestu. „Rozkaz, pane,“ odpovídám, i když mám ve tváři jasně napsáno, co si o tom myslím.

Seržant ještě jednou zkoumá prostřelenou desítku bříškem palce.

Tentokrát jsem v roli čtenáře myšlenek já.

Něco se mu nezdá…

Seržant se natahuje ke stolu za sebou a bere nový terč. „Máte ještě jeden pokus.“

Nemusí mě dvakrát pobízet.

Lepím terč na figurínu a vracím se na střelecké stanoviště.

Blaser 64 LRS je perfektní puška, se kterou se nedá netrefit cíl. Zvlášť, pokud se střílí jen na vzdálenost sto padesáti metrů.

Nabíjím, mířím, střílím, pak pušku zajišťuji a odkládám.

Seržant se vydává k terči. Vidím, jak se k němu sklání a odlepuje jej z figuríny. Pak si jej prohlíží.

Dlouho.

Velmi dlouho.

Nakonec se otáčí a vrací se.

Stavím se do pozoru.

Seržant mě provrtává očima. Vypadá, jako by se chystal něco říct, ale na poslední chvíli si to rozmýšlí.

Proti své vůli se červenám

Proč na mně sakra pořád tak zírá?!

Měla jsem souhlasit s tím zrušeným opušťákem!

Koušu se do rtů.

Srdce mi bije stále rychleji.

Připadá mi, že hořím.

Seržant mi konečně podává terč.

Je na něm desítka.

„Štábní seržant vám vypíše povolení k opuštění posádky, rekrute.“ Jeho hlas je studenější než vítr na střelnici. Obrací se a jde pryč.

***

Kromě samotného teleskopu tvoří stanici tři gigantické, rotující prstence. Prstenec A v těsném sousedství teleskopu patří vědcům ze všech koutů světa. Prostřední prstenec B slouží obyvatelům stanice k ubytování, stravování a rekreaci, zatímco třetí, vnější prstenec C obsahuje technická zařízení a systémy podpory života.

Svou kóji B-327 nacházím snadno.

Přikládám pravou dlaň na dotykový displej vedle dveří, displej zeleně blikne a dveře se zasunují do strany. Měkce modulovaný ženský hlas oznamuje: „Vítejte na Stanici Jamese Webba. K dispozici jsou vám všechny předplacené služby. Budete-li mít jakékoli přání nebo dotazy, kontaktujte nás prostřednictvím interního komunikátoru. Pěkný den vám přeje Blizz, váš poskytovatel služeb."

Interiér kóje mi okamžitě připomíná obraz *Relativita* od holandského malíře dvacátého století Mauritse Eschera. Zatímco vně kóje se „dole" nachází pod podrážkami mých bot, „dole" v kóji tvoří protější svislá zeď s postelí, křesílkem a stolkem ve svislé rovině.

Gravitace otočená o devadesát stupňů!

Jakmile překročím práh, točí se mi hlava, ztrácím rovnováhu a padám na postel.

Když si sedám, je najednou vše v pořádku. Postel je na podlaze vodorovně jako vždy, stejně tak křesílko a stolek.

Odsouvám dveře do miniaturní koupelny. Sprchový kout, umyvadlo a toaleta jsou normálně na podlaze.

Pouštím vodu.

Proud tryská shora dolů.

Kroutím nevěřícně hlavou.

Rotace prstence vytváří odstředivou sílu, která nahrazuje gravitaci. Ale ne všechny místnosti v prstenci bylo zřejmě možné navrhnout tak, aby „dole“ směřovalo od středu prstence ven. Proto se zřejmě architekti rozhodli použít jako náhradní řešení umělou gravitaci, a otočili její směr.

Fajn. Zvyknu si.

Jen ten příchod budu muset ještě vychytat…

***

Odpoledne trávím průzkumem svého prstence. Kromě obytné sekce je tu totiž i sektor komerční a rekreační. Obchody nabízejí především suvenýry, ale jsou tu i oděvy nebo potraviny, a samozřejmě několik barů a bister. Nemám hlad ani žízeň, tak jejich návštěvu odkládám na později.

Co se týče zábavy, sportu a relaxace, je tu 7-D kino, boxy s virtuální realitou, diskotéka, posilovna, a dokonce i wellness se saunou. Pochopitelně nemůže chybět ani prostor s nulovou gravitací označený na stěně tlustým rudým nápisem *0-G-Experience*.

Na ose prstence je odstředivá síla nulová a díky tomu je zde stav beztíže. Za oknem vidím kruhovou místnost vystlanou po obvodu pěnoplastem. Uvnitř právě pod dohledem dospělých dovádí třída asi desetiletých dětí. Nejspíš školní výlet z Měsíce, na stanici školy nejsou. Děti poletují od jedné stěny ke druhé a odrážejí se od nich jako tenisové míčky. Místnost je zvukotěsná, takže nemůžu slyšet jejich nadšené pokřikování, ale i tak se po dlouhé době usmívám.

Možná si tam taky zajdu.

Vracím se k sauně a studuju, jestli je otevřená, pro kolik je osob a jestli se v ní půjčují župany nebo osušky.

Sauna by mi po dlouhém letu ze Země rozhodně přišla vhod.

Nakonec se rozhoduju do toho jít.

A nelituju.

Místnost je vyvedená v tmavém dřevě, voní tu borovice a ve vzduchu se vznáší lehounký opar. Potím se jako blázen, ale s potem odchází i má únava a stres. Jsem tu jen s jednou starší ženou, která o mě sotva zavadí pohledem.

Jo, zapomněla jsem se zmínit, že saunový textil tu nepůjčují. A tak na lavici napůl ležím, napůl sedím tak, jak mě stvořila příroda.

No, ne úplně…

Na krku mi visí falešně zlatý přívěšek velikosti pětifrankové mince. Ukrývá mou nejcennější věc.

Můj amulet. Talisman. Ochránce.

Nikdy a nikde jej nesundávám.

Buď jak buď, jsem ráda, že tu nejsou žádní muži, kteří by na mě civěli.

I když, co by na mě asi tak viděli. Poprsí jsem zdědila po otci, říkávala má drahá matka. Ale není to tak hrozné. Mám dvojky. Vím, že v dnešní době existují adaptivní implantáty, které vám umožní měnit velikost prsou z minuty na minutu. Na mejdan si vezmete čtyřky, zatímco doma v teplákách u holovize stačí jedničky, je to pohodlnější a míň bolí záda.

A není jedno, jak vypadáš? vrací se deprese, má stará, nerozlučná přítelkyně. *Stejně už tu dlouho nebudeš…*

Opouštím lavici a odcházím ponořit své rozehřáté tělo do ledového bazénku.

Dostavuje se úžasný pocit, při kterém alespoň na chvíli zapomínám na své problémy.

***

Večer se uvelebuju se na posteli, zavírám oči a pomocí implantátu aktivuji přístup na staniční síť, která je prodloužením Earthnetu a Moonnetu.

Proklikávám se několik úrovněmi menu až k dokumentu, který hledám.

Erwin Schwartzmann, muž národnosti švýcarské, byl vedoucím inženýrem projektu *UniversalGate 1.0*. Ačkoli Webbova stanice disponuje pořádkovými silami, a dokonce se tu

nachází i policejní sbor, vyšetřování bylo svěřeno *Švýcarskému úřadu pro vyšetřování* se sídlem v Curychu.

A Úřad pověřil vyšetřováním mě.

Jaká to náhoda…

Podle informací z další složky má Policejní Sbor Webbovy Stanice (PSWS) sílu dvou mužů, dvou počítačů s umělou inteligencí úrovně Nula a jedné autonomní, pancéřované koloběžky na jaderný pohon vyzbrojené taserovým kulometem. Špičkové vybavení sboru zahrnuje spoustu užitečných vychytávek, například tekutý inhibitor agresivity, mobilní čtečku myšlenek nebo různé typy pout.

Neměla jsem tušení, že existuje něco jako genderově diferencovaná želízka. Pouta pro muže jsou stříbrná, pouta pro ženy růžová, zatímco pouta s potiskem z pohádek jsou určena dětem. V inventáři PSWS se nachází i pouta pro jednoruké.

Zajímavé…

Mrknutím otevírám následující složku s hlášením o Schwartzmannově smrti. Zpráva je poměrně stručná. Vlastně obsahuje jen jednu větu:

Erwin Schwartzmann zmizel 27. července 2074, a byl nalezen mrtev při kontrole jedné z antén Webbova teleskopu dne 4. srpna 2074 odpoledne.

Podpis: nadpraporčík Felix Rudi.

Zdá se, že místní policejní sbor se při vyšetřování neštěstí příliš nenadřel. Není divu, když už dva měsíce řeší případ ztracených kartónů sušeného mléka z centrálního skladu stanice.

Z jiných dokumentů na Síti zjišťuji, že k nalezení těla pomohli astrofyzikové z týmu Webbova teleskopu. Dvacátého sedmého července večer totiž detekovali drobnou anomálii v Soustavě Kentaura, kterou se pokusily vysvětlit hned tři bleskově publikované odborné články na vědeckém portálu *ArXiv*. Pokud autoři článků doufali v Nobelovu cenu za nový objev, dočkali se trpkého zklamání. Antény Webbova teleskopu byly o osm dní později prohlédnuty autonomními roboty, aby se vyloučila mechanická příčina anomálie. Ukázalo se, že nejde o nový fyzikální jev, ale o metr osmdesát vysokou mrtvolu zamotanou do lan přijímače uprostřed jedné z parabolických antén.

Pokud chtěl jít Schwartzmann čistit antény, mohl si aspoň obléknout skafandr…

Mrtvola na přiložené fotografii je oblečená do košile a kalhot neurčité barvy a podle stavu obličeje je jasné, že příčinou smrti bylo vystavení vakuu.

Vyšetřovací zpráva se ani nepokusila objasnit, zda šlo o rafinovanou sebevraždu nebo vrchnímu inženýrovi do vzduchoprázdna někdo nesobecky pomohl.

Pochutnávám si na gruyère a otevírám další složku nazvanou UniGate 1.0.

Dívá se na mne postarší, lehce obézní muž s divokými tmavými vlasy v Einsteinově stylu. Jeho hnědé oči v zamračeném obličeji hledí do kamery s notnou dávkou nedůvěry. Ole Wandström, 61 let, je největší génius od dob profesora Kornilova, který zahynul před osmi lety při havárii letadla. To on objevil a vyvinul portálovou technologii.

A zřejmě přitom neměl čas vynalézt hřeben… poznamenává mé druhé já.

Wandström nemá ženu ani děti, a celý jeho život se točí kolem projektu vesmírné brány *UniGate*. Před třemi lety začal jeho tým stavět bránu v blízkosti Webbovy stanice a podle posledních informací se připravuje její experimentální spuštění už příští měsíc, což samozřejmě vyvolává zájem médií a stanice se začíná plnit novináři. To je také důvod, proč *Švýcarský úřad pro zvláštní vyšetřování* vyslal na stanici svého člověka, tedy mne. Za jiných okolností by smrt nějakého inženýra prošla Úřadem bez povšimnutí.

S Wandströmem mám naplánovanou schůzku zítra v 18 hodin staničního času.

Další osobou ve složce je plavovlasá žena s plachým úsměvem a téměř omluvným výrazem v obličeji. Tereza Lundová, 52 let, je zástupkyní Oleho Wandströma, a pokud jsou řeči, které o ní kolují, pravdivé, tak i něčím víc. Stejně jako její nadřízený vystudovala teoretickou fyziku a podílela se na objevu portálové technologie. Je rozvedená a její dvě děti už jsou dospělé.

S Lundovou se mám setkat zítra v 16 hodin.

Následuje muž ve středních letech s typicky kulatou ruskou tváří, špinavě blond vlasy sčesanými dozadu a náznakem úsměvu, který působí samolibě a potměšile zároveň. Viktor Trofimov, 40 let, zastupuje největšího externího investora projektu, holding *KNLV*. Ve složce o něm nejsou žádné další údaje.

Podle předem připraveného diáře se s ním setkám pozítří v devět hodin ráno.

Poslední osobou ve složce je samotný Erwin Schwartzmann, 42 let, absolvent MIT, svobodný a bezdětný. Mladší sestra, jeho jediná příbuzná, žije někde v Asii. Fotografie zobrazuje zasmušilého, plešatícího muže s výraznýma modrýma očima a orlím nosem. Jeho tenké rty jsou ohnuté v náznaku nesmělého úsměvu, podle kterého usuzuji, že se vedoucí inženýr projektu UniGate a pravá Wandströmova ruka neusmíval často.

Zavírám oči.

Začíná mě bolet hlava.

Jen zběžně ještě proletím materiály týkající se samotného projektu UniGate a jeho historie. Nikdy v minulosti nebyl projekt vystaven žádnému útoku, ať už kybernetickému, nebo fyzickému. Nikdy v minulosti nebyl nikdo z projektu napaden ani neobdržel žádné výhružky. Veřejná podpora Brány se stabilně pohybuje kolem osmdesáti procent a tisk se rozplývá nad možnostmi, které nabízí lidstvu.

Tak to by pro dnešek stačilo.

Protahuju si svaly ztuhlé dlouhým ležením.

Zítra mě čeká náročný den.

„Je čas jít spát…“ mumlám si sama pro sebe a usínám s písní *God Save the Queen* v uších.

KAPITOLA 4

Theo

Vím, že je to jen sen a ta dívka není skutečná. Nevzpomínám si, kdy se mi o ní zdálo poprvé.

Asi, když začaly ty moje problémy…

Potkáváme se na chodbách lodi, ale zatím si vystačíme se zvědavým pohledem.

Je pro mě záhadou, odkud se vzala a co tu dělá. Možná bych mohl začít tím, že ji popíšu: je docela vysoká, má sportovní postavu a je mladší než já, určitě jí ještě nebylo třicet. Černé vlnité vlasy jí padají na ramena a její laskavé oči jsou někdy modré a jindy zelené.

Moc jí sluší, když se usmívá, a usmívá se často. Ale určitě bych ji nenazval veselou. Něco ji trápí, ale nevím co. Třeba mi to jednou poví sama.

***

Soustava Alfa Centauri

Zírám na displej detektoru gravitačních vln, mnu si zamyšleně jednodenní strniště na tváři a v duchu si opakuju „Něco tu není v pořádku. Něco tu sakra není v pořádku…“

Jako vedoucí technické sekce šest kilometrů dlouhé kolonizační lodě Spojených národů Daidalos zodpovídám za

všechna technická zařízení na palubě počínaje fúzními reaktory a generátory umělé gravitace, a konče kávovarem v zasedací místnosti P-348.

Čím více se blížíme k dvojhvězdě, tím více pozornosti astronomické sekce se upírá k průzkumu soustavy. Potřebujeme znát přesnou polohu a trajektorii všech planet, trpasličích planet, planetek, měsíců, asteroidů, komet a dalších objektů.

A že je co pozorovat.

Kolem Alfy Centauri A obíhají tři kamenné planety, jeden plynný obr o velikosti Saturnu a jeden super-Jupiter s průměrem třikrát větším než jeho kolega z naší sluneční soustavy. Pyšní se dvěma sty čtyřiceti měsíci, z nichž některé jsou větší než Mars. Dále jsou tu dva pásy asteroidů a nepřeberné množství komet, prachu a dalšího vesmírného „smetí".

U Alfa Centauri B se nachází jedna kamenná planeta a čtyři plynní mini-Neptuni s celkem osmdesáti čtyřmi měsíci.

Podle Einsteinovy Obecné teorie relativity je každé hmotné těleso pohybující se prostorem zdrojem gravitačních vln. Podle Plancka je každé těleso o teplotě nad absolutní nulou zároveň i zdrojem tepelného, obvykle infračerveného záření. Řada chladnějších objektů ve vesmíru je lidským očím neviditelná, ale v infračerveném spektru zanechávají stopu vždy.

A to je problém, kterému nemůžu přijít na kloub.

Gravitační přístroj ukazuje několik hmotných bodů v soustavě Alfy, které se nedaří ztotožnit s žádnou viditelnou planetkou, asteroidem nebo jiným materiálním objektem.

Detektor infračerveného záření na daných místech ukazuje jen černočernou prázdnotu.

Jinými slovy, gravitace naznačuje, že jsou v soustavě Alfy nějaké neidentifikované hmotné objekty. Vizuál a infračervené záření tvrdí, že tam nejsou.

A astronomové jsou samozřejmě naštvaní a házejí vinu na nás. Prý neděláme pořádně svou práci a přístroje nefungují, jak by měly.

V něčem mají určitě pravdu.

Jen minulý týden došlo k pěti podezřelým výpadkům na teleskopech, a čidla infračerveného záření, ta klíčová, jedno po druhém tvrdošíjně selhávala rychleji, než je moji technici stačili nahrazovat novými.

„Něco tu není v pořádku," opakuju si, „A já přijdu na to, co to je."

***

Implantát v mém levém oku ukazuje 21:48 lodního času. Věnoval jsem problému s nekompatibilními údaji téměř pět hodin.

Bože, už je zase noc? stěžuje si rezignovaně můj vnitřní hlas. A dodává: *Dej si pohov, Theo.*

Zasedačka vedoucího úseku zeje prázdnotou. Bolí mě oči a hlava. Pro dnešek kapituluju.

Nejvyšší čas jít domů…

Jít domů znamená opustit zasedací místnost, dát se doleva k výtahům, vyjet o pět palub výše a o tři horizontální sekce blíže k můstku (výtahy na Daidalu nejezdí jen vertikálně, ale i horizontálně), vystoupit, projít křížením AC18, zabočit doprava a po sedmdesáti třech krocích položit dlaň na displej kóje a vstoupit.

To vše během pouhých tří minut.

Kóje vedoucího Technického úseku *Daidala* se nijak nevymyká lodnímu standardu. Její obdélníkový půdorys o ploše osmnáct metrů čtverečných musí pojmout úzkou postel, stolek pro dvě osoby, dvě křesílka, skříňku na šaty, skříňku na osobní věci, malou koupelnu a především pracovní prostor tvořený kvantovým superpočítačem určenému ke kontinuálnímu přenosu a zpracování dat ze všech lodních senzorů a systémů, které se následně zobrazují v interaktivním formátu na jedné ze stěn kabiny.

Můj počítač ADAM je jedním z pouhých dvou strojů na palubě lodi vybavených pokročilou umělou inteligencí. *Daidalos* produkuje dvacet terabajtů dat za sekundu, které není možné jiným způsobem zpracovat v rozumném čase. Druhý superpočítač, EVA, se nachází na můstku *Daidala* a obvykle má k němu přístup jen velitel lodi a jeho zástupce.

EVA komunikuje jako člověk a občas je i zábavná. ADAM je určen pouze k práci s daty, chybí mu komunikační moduly. S ním si nepokecáte.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Souhvězdí kentaura**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.